

Vergaderjaar 2024–2025

31 985

Buitenlands beleid en handelspolitiek

Nr. 85

**BRIEF VAN DE MINISTERS VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSHULP EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2024

Zoals eerder is toegezegd, zal het kabinet uw Kamer op de hoogte houden van ontwikkelingen in de onderhandelingen over een EU-Mercosur akkoord.¹ Voorts wordt in deze brief ingegaan op de motie Teunissen c.s.², die op 3 december jl. is aangenomen door uw Kamer, en waar in de regeling van werkzaamheden van 10 december jl. door het lid Ouwehand een kabinetsreactie op is verzocht.

De Europese Commissie en Brazilië, Argentinië, Uruguay en Paraguay, de zogenaamde Mercosur-landen, hebben op 6 december jl. de onderhandelingen over een mogelijk EU-Mercosur akkoord inhoudelijk afgerond. Het nieuwe onderhandelaarsakkoord bevat afspraken over zowel handel als politieke samenwerking.

De Europese Commissie onderhandelt sinds 1999 over een akkoord met de Mercosur-landen, op basis van een mandaat van de Raad. Op 28 juni 2019 kondigde de Europese Commissie al een onderhandelaarsakkoord aan over het handelsdeel. Mede op verzoek van de lidstaten, waaronder Nederland³, heeft de Europese Commissie zich de afgelopen jaren ingezet om aanvullende afspraken te maken over het tegengaan van ontbossing en de opname van het klimaatakkoord van Parijs als essentieel element bij het verdrag. Naar aanleiding van wensen van de Mercosur-landen zijn daarnaast nadere afspraken uitonderhandeld over onder andere aanbestedingen, vrijwaring en geschillenbeslechting. In het politieke deel zijn aanvullende afspraken gemaakt over nauwere politieke samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van mensenrechten, veiligheid en migratie. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat de afspraken in het op 6 december aangekondigde nieuwe onderhandelaarsakkoord opnieuw inhoudelijk worden aangepast door de onderhandelaars.

¹ Toezegging TZ202402-102

² Kamerstuk 36 600 XVII, nr. 36

³ Kamerstuk 31 985, nr. 78

Het nieuwe onderhandelaarsakkoord wordt binnenkort door de Europese Commissie openbaar gemaakt⁴. Die teksten zijn echter nog niet definitief, omdat de teksten de komende maanden juridisch worden opgeschoond en vertaald in alle EU talen. Op dit moment is nog niet bekend in welke vorm de Commissie het onderhandelaarsresultaat wil voorleggen aan de Raad. Naar verwachting worden de definitieve teksten niet eerder dan na ongeveer een half jaar ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. Pas op dat moment is het noodzakelijk dat Nederland een formeel standpunt inneemt in de Raad.

Uw Kamer heeft met de motie Teunissen c.s.⁵ een duidelijk signaal afgegeven dat Nederland tegen een EU-Mercosur akkoord moet zijn. De zorgen die aan de motie van uw Kamer ten grondslag liggen, neemt dit kabinet serieus. Hoewel besluitvorming over het EU-Mercosur akkoord nog niet aan de orde is, zal Nederland het afwijzende standpunt van de Tweede Kamer in Brussel communiceren.

Uw Kamer zal, zoals gebruikelijk bij handelsakkoorden, een kabinetsappreciatie ontvangen over het EU-Mercosur akkoord. Begin 2025 wordt uw Kamer op basis van de concept teksten nader geïnformeerd over de inhoud van het akkoord en wat het akkoord betekent voor Nederland. Het kabinet zal een integrale appreciatie maken van de voor- en nadelen van het akkoord. Uiteraard zal uitvoerig worden stilgestaan bij de gevolgen voor de Nederlandse economie, waaronder in het bijzonder de landbouw. De mogelijke effecten van het akkoord op de Nederlandse economie en specifiek de landbouwsector worden momenteel conform motie Kamminga⁶ opnieuw in kaart gebracht door Wageningen Economic Research. In het onderzoek wordt ook gekeken naar wat het akkoord het Nederlandse bedrijfsleven oplevert. Naar verwachting wordt het geactualiseerde onderzoek zeer binnenkort afgerond. Naast het onderzoek zal in de kabinetsappreciatie onder meer worden gekeken naar het bredere geopolitieke belang van het akkoord. Het kabinet zal in de appreciatie ook nader ingaan op het politieke deel van het akkoord en voor Nederland relevante afspraken daarin.

Na ontvangst van bovengenoemde kabinetsappreciatie, heeft uw Kamer nog ruim de gelegenheid om desgewenst in debat te gaan met het kabinet over het akkoord alvorens sprake is van daadwerkelijke besluitvorming door de Raad.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp,
R.J. Klever

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp

⁴ De aanvullende afspraken over het handelsdeel zijn op 10 december jl. al door de Europese Commissie openbaar gemaakt: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/mercosur/eu-mercosur-agreement/text-agreement_en

⁵ Kamerstuk 36 600 XVII, nr. 36

⁶ Kamerstuk 36 410 XVII, nr. 24